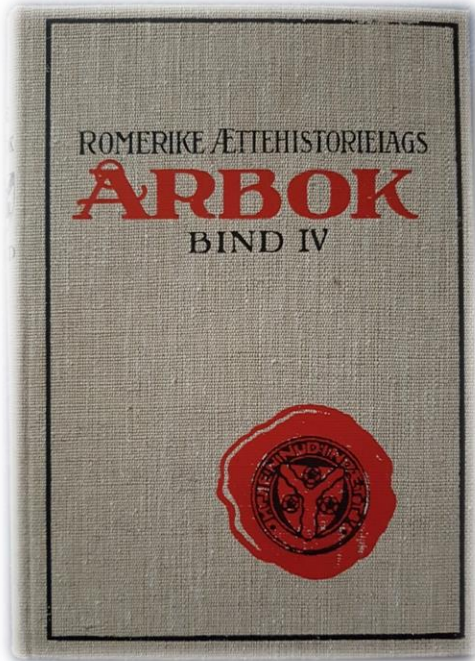

Fra Romerike Ættehistorielags Årbok IV 1962

Halbo: Folk fra landet vet mest om slekta

Det er mye interessant å lese i gamle bøker, og Romerike Historielag har et rikt utvalg av gamle bøker til salgs. Fra Romerike Ættehistorielags årbok IV 1962 gjengis et intervju med Sverre M. Halbo i «Vårt Land» om slektsgransking.

Sverre M. Halbo

Folk fra landet vet mest om slekta

Mennesker setter opp stamtavler over hunder og katter og over sine husdyr. Hvorfor skal vi da ikke interessere oss for stamtavler over oss selv, sier høyesterettsadvokat Sverre M. Halbo, som har drevet slektsgransking som hobby i mange år, til «Vårt Land».

Vi er et produkt av arv og miljø, og ved å skaffe oss opplysninger om vår egen slekt, skulle vi kunne få et solid kjennskap til begge deler der vi kommer fra. Og begynner man først å gjøre undersøkelser om sin egen slekt, klarer man simpelthen ikke å rive seg løs. Så interessant er det.

Har De inntrykk av at folk flest vet meget om sin egen slekt?

De fleste vet kanskje ikke så meget langt tilbake, men interessen er der. Imidlertid er det på dette området stor forskjell på byfolk og folk fra landet. Byfolk er ikke så slektsbevisste, og sitter ikke inne med så store kunnskaper om sin egen slekt.

Dette med å ikke kjenne sin egen slekt gjelder imidlertid vanlige byslekter som ikke hører med blant de mest fremtredende slekter. Er det en slekt som har hatt en viss betydning eller som står høyt sosialt sett, blir det annerledes, og merkelig nok finner vi de fleste slektsbøker

Fra Romerike Ættehistorielags Årbok IV 1962

Halbo: Folk fra landet vet mest om slekta

om fremtredende byslekter. Grunnen til dette er nok at de har hatt bedre råd enn andre til å anstille undersøkelser om slekten og til å få materialet trykt.

Vanlige byfolk vet imidlertid lite om slekten, og kommer vi noen generasjoner bakover, er det i mange tilfelle slutt med kunnskapen. For disse slektene kan det også være uhyre vanskelig å finne sikre opplysninger gjennom det vanlige kildemateriale som vi har til rådighet.

På landet blir det helt annerledes. Den samme slekten har gjerne bodd på en gård i flere hundre år, og det blir på denne måten lettere å skaffe til veie opplysninger gjennom matrikler, skjøter, skinnbrev, etc. Dessuten spiller den muntlige tradisjon en stor rolle. På landet bor flere generasjoner sammen, og de som vokser opp får høre fra slekten gjennom forelder og besteforeldre, sier Halbo.

Hva er de viktigste kilder som en bruker i ættegranskingen?

Muntlig tradisjon har meget å si. I tillegg til dette kommer panteregistre, pantebøker, skifteprotokoller, folketellinger, kirkebøker og tingbøker. Dette er et tungt og ofte langvarig arbeid.

Hvis man ønsker hjelp til å finne opplysninger om sin egen slekt, kan man da henvende seg til en profesjonell slektsgransker?

Jeg vet i grunnen ikke hvem det skulle være, for virkelig profesjonelle slektsgranskere som lever av å sette opp slektstavler eller anetavler for folk, har vi ikke. I vårt lille samfunn blir det en altfor usikker levevei. Imidlertid er det en del som har slått seg på å skrive bygdebøker, sier Halbo.

Har man tenkt å granske sin egen slekt, får man i første omgang henvende seg til Statsarkivet, som er behjelpelig med å skaffe til veie kildemateriale. Folk som arbeider der kan også gi en råd og veiledning. Dessuten er det gitt ut noen få bøker om slektsgransking som vil være til stor hjelp, hvis man har tenkt å gå i gang med et slikt arbeid.

For mitt eget vedkommende begynte jeg i det små med å notere ned opplysninger som min far fortalte meg fra slekten. Jeg er Oslogutt, men har på farssiden mange slektninger på Romerike. Jeg fikk samlet stoff til boken om Toreid-slekten, og jeg har satt opp en anetavle.

I en anetavle går man ut fra seg selv, og tar med de viktigste data for sine to foreldre, fire besteforeldre, åtte tippoldeforeldre osv.

Hvert ætteledd skal være komplett, for alle har jo like stor del i at en til. Ætteboka er sterkt mannspreget og har en sosial og miljøfarget bakgrunn, men anetavlen tar kvinnene med på like fot og er av stor biologisk interesse.

Jeg har funnet fram til alle 64 forfedre i 7. ætteledd, og en mengde eldre aner. Til sammen ble det rundt 900 navn. Av disse var 100 fra Romerike.

Fra Romerike Ættehistorielags Årbok IV 1962

Halbo: Folk fra landet vet mest om slekta

Et slikt arbeid må da kreve masse tid?

Ja, det er ikke fritt. En ættegranskers arbeid er møysommelig, og det kan gå lang tid før han kommer til resultater. Likevel vil jeg si at man har stor glede av det, sier Halbo til slutt.

Sverre Matheson Halbo (1899-1991) ble født i Kristiania, og var sønn av fabrikkeier og garver Peter Thoretius Halvorsen (1852-1939) og Sophie Bowitz (1863-1947), og var nest yngst i en brødrflokk på åtte. Faren var sønnesønn av Halvor Gudmundsson Sagen (1769-1852) fra Nes.

Familien bodde i Marmorhuset i Riddervolds gate 3 i 1900, og fra 1910 i Skovveien 39. Faren var født i Ullensaker, og hadde tatt borgerskap i Kristiania i 1881. Sverre Halbo og de sju brødrene hans tok slektsnavnet Halbo i 1920. Han ble i 1932 gift med Erna David-Andersen (1906-1984). Han var jurist, slekthistoriker og humanetiker, høyesterettsadvokat fra 1929. Han satt i krigsfangenskap i Tyskland fra 1943 til frigjøringen. Har bl.a. skrevet boken «Toreid-ætten fra Romerike», 1945.

Kilde: Wikipedia

Formann i bygdeboknemda for Aurskog og Blaker

På et felles formannskapsmøte for kommunene Aurskog og Blaker på Huseby i Blaker 17. november 1949, ble det opprettet ei felles bygdeboknemnd for de to bygder. Nemnda skulle i utgangspunktet utarbeide et program for det framtidige arbeidet og legge dette fram for formannskapene. På herreds-styremøter i Aurskog og Blaker 17. desember samme år ble lensmann Øivin Ribsskog og stud. jur. Lars Sletner valgt fra Aurskog og ordfører Josef Amundsen og gardbruker Hjalmar Stagrim valgt fra Blaker. Som et femte medlem av nemnda hadde en på det felles formannskapsmøtet allerede valgt initiativtakeren til prosjektet, høyesterettsadvokat Sverre M. Halbo, Oslo, og han ble valgt til formann. Det ble etter hvert utgitt tre bind, i 1961, 1963 og 1968. Det var ganske dramatisk at mens bygdebokarbeidet pågikk, opphørte Blaker kommune å eksistere, fordi den, etter forslag fra Schei-komitéen, ble slått sammen med Sørums kommunen fra 1. januar 1962. Men bygdebøkene ble utgitt.

Kilde: Sørums-Speilet nr. 2/2006

Romerike Ættehistorielag ble sluttet sammen med Romerike Historielag i 1972.